

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 204. szám.

Csütörtök, szeptember 10.

Világcsaták tüzeiben. Harcok mindenfelé.

Uj csata Cembergnél.

Budapest, szept. 10. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelen-
tés. Bécs szept. 9. Hivatalosan jelentik:

Lemberg körül ma uj csata kezdődött.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese.

Kétezernégyszáz orosz hadifogoly.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A lublini harcok kedvező voltára vall, hogy ma
2400 orosz hadifoglyot hoztak Lublin alól Budapestre.

Nagy orosz vereség.

Budapest, szept. 9. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A berlini Wolff-
ügynökség jelenti Breslauból: Az itteni helyettes-főparancsnok a következőket közli:

**Sziléziai Landwehr csapataink győzelmes csaták után az orosz gárdaezredet és a harmadik kaukázusi
ezredet szétverték s tizenkét tisztet és ezer közlegényt foglyul ejtettek.**

A franciák Párist a végsőkig védik.

Budapest, szept. 10. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Rotterdam, szept. 9.
Gallienni tábornok manifesztumot intézett Páris lakosságához, amelyben közli a kormány eltávozását és azt, hogy
parancsot kapott Páris megvédésére. Ezt a parancsot a végsőkig teljesíteni fogják.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a Magyar Távirati Irodának jelentik, **német aviatikus
Párisra bombát dobott. A bomba nagy kárt csinált s öt embert megölt.**

Budapest, szept. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a Daily News jelenti, hogy
a németek villámgyorsan vonulnak Páris ellen.

Nagy csaták Párisnál.

Budapest, szept. 10. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Bécs, szept. 9.
Koppenhágán keresztül érkező párisi jelentés szerint Páristól keletre nagy csaták folynak. Hír szerint az angol-
francia egyesült hadsereg támadólag lépett fel.

Budapest, szept. 10. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Frankfurtból sürgönyzik, a franciák a Montmédy
erődöt harc nélkül átadták a németeknek.

A mitroviczai csata.

Budapest, szeptember 10. A „Torontál“ eredeti távirata. A mitroviczai csatában elfogott szerbek ma érkeztek
Budapestre. A foglyok elbeszéltek, hogy a szerb katonák nem akartak löni s mikor Jovanovics százados revorverrel
kényszerítette őket, a századost a katonák agyonlőtték. A mitroviczai csatában különben sok hadiszert zsákmányoltunk,
köztük négy ágyut és tiz gépfegyvert.

Egyéb események.

Bukarestet megerősítik.

Budapest, szept. 10. A „Torontál” eredeti távirata. Mint Bukarestből sürgönyzik, Bukarestet három erődítési vonallal megerősítik.

Amerikából kiutasított angol hajók.

Budapest, szept. 10. A „Torontál” eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati

Irodának Washingtonból jelentik, a megerősített angol hajókat Amerikából kiutasították.

A németek Ostende bombázására készülnek.

Budapest, szept. 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Rotterdam szept. 9. A német haderő Ostende bombázására ké-

szül, ahol újabb angol csapatszállítások folynak.

Francia városok hadisarca.

Budapest, szept. 10. (A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlini jelentés szerint a németek Lille városára hét millió, Amiens városára háromnegyed, Lens városára háromnegyed és Armentière városára fél millió hadikárpótlást vetettek ki.

HIREK.

— **Ágyneműt a katonai kórházaknak.** A Vörös Kereszt Egyesület, mivel a katonai kórházak nincsenek még teljesen felszerelve ágyneművel, azzal a kéréssei fordul Nagybecskerek város közönségéhez, hogy felesleges vagy nélkülözhető ágyneműt (lepedő, párnahuzat, takaró) adjanak át a katonai kórházak céljaira. Ezek az adományok Daniel Ferenchez, a Vörös Kereszt Egyesület megbízottjához küldendők.

— **A háborús betegápolási intézmények ellenőrzése.** Dr. Dellimanics Lajos főispán, a torontálmegyei Vörös-Kereszt elnöke Daniel Ferencet mint a Vörös-Kereszt egyület kiküldöttét a torontálmegyei Vörös Kereszt egyület választmányára és nagybecskereki főkegyelme által a háború tartamára létesített betegápolási intézmények, úgymint a József-kórházban létesített kiegészítő-kórház és a bégaparti vasuti állomáson létesített betegüdítő állomás ellenőrzésével megbízta.

— **Sürgős kérelem.** Mindazon igen tisztelt hölgyeket, akik a betegápolás teendőiben a helybeli József-kórházban oktatást és erről bizonyítványt nyertek, tiszteletteljesen és szívesen fölkérem, hogy az immár sürgőssé vált betegápolási és sebesültek kezelése körül fölmerült teendők ellátását rendszeresíteni kellő beosztás megállapítása okából, ma délután fél 5 órára a vármegyei közgyűlési teremben megjelenni szíveskedjenek. Menczer Lipót, a Vörös-Kereszt egyület betegápolási női-bizottság elnöke.

— **Uj sebesült-szállítmány.** Tegnap délután ismét új sebesült-szállítmány érkezett Nagybecskerekre. A sebesülteket — mintegy 122-öt — akiknek több mint fele azonban beteg, tegnap délután is nagy közönség fogadta meleg szeretettel a pályaudvaron. A pályaudvaron megjelent dr. Dellimanics Lajos főispán kormánybiztos, Jankó Ágoston alispán, dr. Perisics Zoltán polgármester is, valamint sok hölgy, akik teával, frissítőikkel, cigarettákkal látták el a sebesülteket, akiket azután az állomásról kocsikon a felsőkereskedelmi iskolában és a főgimnáziumban levő tartalékkórházakba szállítottak.

— **Az előadások megkezdése a felső kereskedelmi és polgári iskolában.** A nagybecskereki állami felső kereskedelmi és polgári iskola igazgatósága

közli, hogy a felső kereskedelmi és polgári iskola előadásai a tomaseváci utcai elemi iskolai ideiglenes helyiségben szeptember hó 14-ikén kezdődnek meg. A Veni Sancte ugyanaznap d. e. 9 órakor lesz, amelyre a tanulók a tomaseváci-utcai iskolában gyűlnek.

— **A városi zenekolában** a beírások szeptember 15-ikéig mindennap tartanak.

— **Az érkező sebesültek nyugalma.** A hadvezetőség részéről az a kérelem intézettel a Vörös-Kereszthez, hogy a katonai sebesült vonatok érkezésénél a közönség bebocsátását ne nyerjen. E-nélfogva a Vörös-Kereszt Egyesület felkéri a város közönségét, hogy az érkező vonatokhoz ne jöjjen ki. Gondoskodás történt, hogy a sebesültek frissítőket, cigarettát, szivart kapjanak. M. d. azáltal, ha a publikum részéről valaki ehhez hozzájárulni akar, szívesen fogadják az adományait küldje Daniel Ferenchez, a Vörös-Kereszt Egyesület megbízottjához a Központi Hitelszövetkezetbe.

A vonatok érkezésénél a tea és frissítő italok elkészítéséhez szükség van minden alkalommal négy hölgy közreműködésére, ezért, kik arra vállalkoznak, szíveskedjenek erről Daniel Ferencet értesíteni, ki azután felváltva beosztja őket. Beosztásukról esetről-esetre értesítést kapnak igazolvány kíséretében.

— **Nákófalva község a hadijótékony-ságra.** Nákófalváról írják lapunknak: Nákófalva község lakossága folyó évi augusztus hóban a Vörös Kereszt Egyület részére 1419 korona 90 fillér, az egyezményegyszáztizenkilenc korona 90 fillér kézpénzt, 60 kilogramm búza és 2135 kilogramm burgonyát és f. évi szeptember hóban pedig az „Augusztus” gyorssegélyalap javára 1740 korona, azaz egyezményegyszáztizenkilenc korona 20 gr. súlyu arany és 32 gr. súlyu ezüst ékszert adományozott. A fenti adományokon felül a lakosság egyes polgárai 22 sebesült tiszt és 172 sebesült katona teljes ingyenes eltartását vállalta magára. Teretkezési együletünk közgyűlése pedig a helybeli hadbavonultak családjainak segélyezésére egyhargulag 500 koronát szavazott meg és az összeget a községi szegényalapba azonnal be is utalta.

— **A vasuti áruforgalom.** A Máv. igazgatósága közli, hogy a polgári áruforgalmak általános mozgósítás következtében történt beszüntetése dacára fenn tartott és jövőben egészben vagy részben megnyitandó polgári áruforgalomra nézve kereskedelemügyi miniszter 1914. évi június hó 24-én kelt 46163/1914. III. számú engedélye alapján 1914. évi szeptember hó 1-től kezdve visszavonásig a következő intézkedéseket lépteti életbe:

a) A rakodási határidőt 6 (hat) nappali órákban állapítja meg, mely határidő a közhírré tett mindenkor raktári órák kezdetétől annak megszaktítás nélküli lejártáig terjedő időtartam alapul vétele mellett (a déli órák sem képeznek megszaktítást) számítatik. b) A teherárakra a leadásnál engedélyezett 4 napi fekbérmertensséget az értesítés elküldésétől illetőleg kézbesítésétől számított 48 órára leszállítja c) Az üzletszabályzati vagy díjszabási határozmányok szerint az átvevő által kirakandó árakra kedvezményileg engedélyezett fekbérmertensséget felfüggeszti. d) A nyitott kocsiban szállítandó árak fekbéret 100 kg-onként és naponként 2 fillérről 10 (tíz) fillérré; az egyéb teherárak fekbéret 100 kg-onként és naponként az árudíjszabás I. rész B. szakasz J—XI. fejezet b) 3., B) e) pontjában megállapított 6 fillérről 30 (harminc) fillérré felemeli. e) A kocsiallaspénzt kocsinként és óránként 40 fillérről 80 (nyolcvan fillérré felemeli. Értesítjük egyben a t. szállítóközönséget, hogy az átvevő által teljesítendő kirakást az átvevő kívánságára a lehetőséghez képest a vasut vállalja és pedig a díjszabás I. része B. szakasz J—VI. fejezetében megállapított díjszabásszerű kirakási illeték ellenében.

— **Főlhívás a háziasszonyokhoz.** A háborús női segélytörvényi szervezet a következő főlhívást bocsátja ki a háziasszonyokhoz: Háziasszonyok! Az ezidei gyümölcs, zöldség és főzeléktermés szokatlanul gazdag. Gyümölcs és főzelék dusan kerülnek a piacra olcsó árak mellett. Használjátok fel az alkalmat és töltsétek meg velük élelőkamráitokat. A gyümölcs és főzelék jövő télen fontos élelmiszer lesz. Mindenki gondoskodjék tehát első sorban magáról. Rakjátok el tehát a főzeléket és gyümölcsöt (a fáról lehullót is) szárítás és befőzés által, mindenki tehetsége és tudása szerint. Aki szívesen szíveskedne, annak nem kell a főzelékről beszereznie, nem kell a piacra járnia. Akinek pedig bőséges készlete lesz, segélyezheti a betegeket és éhezőket. — A háborús női-segélytevékenység gyümölcs és főzelék szakosztálya

— **A vasuti menetrend.** A m. kir. államasutak igazgatósága értesíti az utazóközönséget, hogy f. évi szeptember hó 7-ét követő éjjel 12 órakor a mozgósítás idejére életbe léptetett hadi menetrend megszűnik s helyette az 1914. május 1-én kiadott polgári menetrend fog korlátolt számú vonatokkal újlag életbe lépni. A minket érdeklő forgalomba lépő vonalakat és vonatokat számait az alábbiakban közöljük azzal, hogy a vonatok részletes menetrendje az állomásokon kifüggesztett polgári menetrend hirdetményből vehető ki:

A budapest-szeged-orsovai vonalon Budapest-Orsova között a 703 és 704 sz. gyors a 709 és 710 sz. személyvonat Budapest Szeged-Temesvár között a 711. és 712 Budapest Szeged között a 715, 714, 717, 720/732

sz. vonat Budapest Czepléd között a 6710, 6701, 714, 728, 727, Budapest-Monor között, 724, 725, Budapest-Üllő között a 722 és 723 sz. vonat Szeged-Temesvár között, 720, 737, 738 és 735, Temesvár-Karánsebes között a 743 és 744, Karánsebes-Orsova között a 739 és 740 sz. vonat.

A szeged-nagybecskereki vonalon Szeged Nagybecskerek között 4701, 4708, 4714, 4715 és 4717.

Szeged- Karlova között a 4704, 4702, 4707. Karlova Nagybecskerek között a 4706 sz. vonat.

A nagyikinda-karlovai vonalon a 4801, 4802, 4803, 4806, 4807, 4808, 5811 és 4812 sz. vonat.

A hőmezővásárhely-nagyszentmiklósi vonalon az 5111, 5112, 5113 és 5114 sz. vonat.

A Valkány-perjámos-temesvári vonalon a Valkány-Temesvár között 4911 és 4912, Valkány-Varjas között 4903 és 4904, Perjámos Temesvár között 4905 és 4906. sz. vonat.

A nagyikinda-nyerői vonalon a 6511, 6512, 6513, 6514, 6515 és 6516 vonat.

Az arad-nagyikikindai vonalon Arad Nagyikinda között a 6701 és 6712, Arad Perjámos között 6713 és 6714, Perjámos-Nagyikinda között a 6715 és 6716 sz. vonat.

A lovrin-zsombolyai vonalon a 6801, 6802, 6811 és 6814 sz. vonat.

A temesvár-nagyszentmiklósi vonalon az 5601, 5602, 5611 és 5612 sz. vonat.

A temesvár-módosi vonalon a 6101, 6102, 6111 és 6112 sz. vonat.

A petre-panesovai vonalon az 5701, 5702, 5711 és 5714 sz. vonat.

A zsombolya-nagybecskereki vonalon a 6007, 6004/6003, 6002/6001, 6012/6011, 6014 6013 sz. vonatok.

A zsombolya-nagybecskereki keskeny vágányu vonalon a 4611, 4612, 4613, 4614, 4667 és 4668 sz. vonat.

A nagybecskerek-panesovai vonalon a 6201, 6202, 6211 és 6212 sz. vonat.

A torontálszécsány-verseczi vonalon a 6301, 6306, 6311 és 6312 sz. vonat.

A torontálszécsány-alibunári vonalon a 6491, 6404, 6411 és 6412 sz. vonat.

A számos-antalfalvai vonalon a 6513, 6514, 6515, 6516 sz. vonat.

A felsorolt vonatok közlekedése vagy elmaradásáért, valamint esetleges csatlakozás mulasztásáért és késésért a vasutintézet felelőséget nem vállal. A vasutintézet fentartja magának, hogy a hirdetményben foglalt vonatok közül a katonai igények mérvéhez képest egyes vonatokat, esetleg az egész polgári menetrendet beszüntesse s a hadi menetrendet újlag életbe léptesse.

A világháború naptára.

Olvasóinknak könnyebb áttekintés céljából itt állandóan adni fogjuk a világháború eseményeit:

Ausztria-Magyarország elfoglalta:

aug. 6-án Olkusz	orosz várost
aug. 6-án Volbrom	orosz várost
aug. 7-én Miechow	orosz várost
aug. 8-án Radzivilov	orosz helységet
aug. 8-án Woloczyska	orosz helységet
aug. 8-án Nowosielica	orosz helységet
aug. 12-én Jadrzejov	orosz helységet
aug. 14-én Sabac	szerb várat
aug. 15-én Loznica	szerb községet
aug. 15-én Ljesnica	szerb községet
aug. 17-én Obrenovac	szerb községet

Seregünk átlépte Visztulát augusztus 9-án. E napon a határtól negyven kilométernyire minden orosz helység a miénk volt.

Aug. 14-én csapataink több helyen bevonultak Szerbiába, az ellenséges erőket mindentől visszavetették.

A Drina melletti harcoknál döntő győzelmet arattunk. Sok foglyot ejtettünk. Csapataink csodálatra méltó bátorsággal harcolnak.

Seregünk aug. 23-án Krassniknál fényes győzelmet aratott kétszáz ezer főnyi orosz sereg fölött. 3000 foglyot ejtettünk, 20 ágyut, 7 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Aug. 29-én Dankl Viktor tábornok, a kraszniki győztes, a niedrzvica-dusai magaslatoknál újabb diadallal tönkreverte az oroszok

megerősített jobb szárnyát. Csapataink mindössze tizenöt kilométernyire vannak Lublínól.

Szeptember 1-én Aulfenberg lovag serege megverte az orosz centrum jobbszárnyát, amelyet a Bugon túl üldöz. Ebben a csatában kétszáznál több ágyut és huszezer oroszot foglyul ejtettünk.

Szeptember 6-ikán csapataink Mitrovica mellett megsemmisítették a Száván átkelt szerb Timok hadosztályt. Ötezer foglyot ejtettünk és számos hadiszert zsákmányoltunk.

A németek elfoglalták:

aug. 3-án Alexandrovo	orosz várost
aug. 4-én Czenstochau	orosz várost
aug. 4-én Kalis	orosz várost
aug. 5-én Briey	francia várost
aug. 7-én Lüttich (Liège)	belga várat
aug. 18-án Mlava	orosz várat
aug. 20-án Brüsszelt	Belgium fővárosát
aug. 20-án Lodz	orosz várost
aug. 23-án Lunewille	francia várost
aug. 26-án Namur	belga várat
aug. 26-án Gent	belga várost
aug. 26-án Longwy	francia várost
szept. 2-án Amiens	francia várost
szept. 3-án Reims	francia várost
szept. 3-án Hirson	francia várat
szept. 3-án Ayvelles	francia várat
szept. 3-án Condé	francia várat
szept. 3-án La Fère	francia várat
szept. 3-án Laon	francia várat
szept. 7-én Maubeuge	francia várat

Aug. 10-én a németek Mülhausennél teljesen tönkrevették és megsemmisítették a hetedik francia hadtestet.

Aug. 11-én a németek a tizenötödik francia hadtest egyik vegyes dandárját Lunewillénél megverték, sok zsákmányt és hétszáz hadifoglyot szereztek.

Aug. 13-án Henrik bajor herceg lovaszázadával megsemmisített egy francia dragonos osztalet.

A német és az osztrák-magyar hadsereg egyesült augusztus 6-án, orosz földön, Czenstochau és Bedzin körül.

Aug. 17-én a németek Stallpönnennél megverték az oroszokat s 3000 oroszot foglyul ejtettek és hat gépfegyvert zsákmányoltak.

Aug. 18-án Japán ultimátumot intézett Németországhoz.

Aug. 21-én a németek Metz és a Vogezek között nagy diadalt arattak a francia seregek fölött. Ez volt a háború első nagy és jelentőséges csatája. A németek teljesen visszaverték az Elzászt fenyegető franciákat és most egy nagy angol diadallal közelebb állnak Páris felé.

Aug. 23-án a Neufhateautól két oldalt előnyomuló német hadsereg teljesen megverte a Semois folyón áthatolt francia sereget. Számos ágyu, igen sok fogly, köztük több francia tábornok a németek kezébe került. Maastól nyugatra a német csapatok megverték egy angol lovasdandárt.

Aug. 28-án St.-Quentinél északra a németek teljesen szétverték a szárazföldi angol hadsereget.

Aug. 28-án és 29-én a németek Neidenburg és Ortelsburg környékén kiverték az oroszokat Kelet-Perországból. Több mint harmincezer orosz került hadifogságba.

Aug. 31-én a németek Reims és Verdun között megverték tíz francia hadtestet.

Szept. 7-én a németek Maubeuge-nél megverték a franciákat. Negyvenezer hadifoglyot s 400 ágyut ejtettek zsákmányul.

Makulaturapapir
olcsó áron kapható

= e lap kiadóhivatalában. =

Garçon lakás

mely két elkülönített butorozott szobából áll

kiadó

Deák Ferencz utca 7. szám alatt.

94-x 14

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottabb erővel léphetnek fel, miert is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 filléért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miert is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus költözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge piperesszappan 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknek is; szépit, megpuhítja és illatosá teszi a bőrt. Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona

Fodormentia Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájjviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroktöbnél, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvegje 1 korona 60 fillér.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beklüdesen esetén 3 üveg Lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájjvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára, Ujpesten.

146-x 2

Hirdetéseket

jutányos árért kszöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRASOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos: Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.**Biztosítási ügynökségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Hunyadi-u. 619. Telefon 3—22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Butorgyár:**

Benceze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők: Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Pergler Rezső, Jókai-u.**Dobozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek: Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
Mesznik R. özv., Hunyadi-u.**Fényképész:**

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók: Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József, Hunyadi-utca.**Fogműterem:**Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.**Fűszer- és csemegekereskedés:**Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű-, rövidáruüzlet: Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállóházzal szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek: Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.**Lakk-, kence-, és festékáruraktár:**

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes: Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.**Mozigépek, berendezések:**

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés: Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sírkórtár és szobrászterem:**

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég: Eckstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyházpalota.**Szállodák:**Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár: Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Téglagyár:**Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.**Temetkezési intézet:**

Benceze A. és fiai.

Tüzifa-, épületfakereskedés: Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Urdivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés: Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söresarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongorarakta:

Weisser Adon, Gizella-part 6.

Hirdetéseket jutanyos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.